

Brezovec. Tedaj se najlože zgodi, da zvrnejo v grabo.

Zupan. Prav imate, in to je kriza.

Brezovec. Kdo pa tedaj odloči, kateri hlapec je imel prav?

Zupan. Včasih gospod, katerega je voz — t. j. vladar.

Iglič. Včasih pa ljudstvo, katero stoji ali gre po cesti in katero se večkrat povozi.

Brezovec. Kdo pa to razsodi?

Iglič. To bi morali razsoditi državni poslanci, ki imajo pravico vprašati ministra: Kako pa se je to zgodilo gosp. minister?

Brezovec. Če pa ministri nočejo prav odgovoriti?

Iglič. Tedaj se jim da iz dobrega razumeti, da naj odstopijo od ministrovanja.

Zupan. Ali minister že prej ovoše, kako se misli o njem in reče, jaz nočem več biti minister.

Brezovec. Ali bodo morebiti letos tudi poslanci ministre vprašali, kako je to ali to?

Iglič. Hudo bi bilo, če tega ne bi storili; zato pa se ministri tudi preveč ne veselijo letošnjega državnega zbora, čeravno so še zdaj prepričani, da imajo večino poslancev na svoji strani.

Zalec. Jaz že vem, kaj bi vprašal ministra verskih zadev, namreč: ali še hoče naše duhovstvo dalje tako žaliti, kakor dozda?

Zupan. Prav imate, „kar je preveč tudi s kruhom ni dobro“, pravi stari pregovor; žalibog da ima v sedanjih tako imenovanih liberalnih časih največ zaslug tisti, ki najbolj napada duhovščino.

Brezovec. Zakaj pa bi ministra notranjih zadev napadli?

Iglič. Zastran društvenih pravic, katere je naenkrat tako zlo skrajšal.

Zupan. Tudi vojnega ministra bi marsikaj vprašal, da bi se moral prej dolgo za nšesi praskati, prej ko bi mi odgovoriti mogel.

Iglič. Da! Dogodba v Dalmaciji bi bila za njega prav trd oreh, posebno pa to, da so naši revni vojaki bili zlo slabo oskrbljeni z živčjem.

Zupan. Glavno vprašanje pa bi bilo do vseh ministrov to, kako pa je to, da se vlada cislajtanska dozda še zmirom ni porazumela z narodi?

Iglič. Zastran tega je že marsikteri hlapec — jaz namreč tudi hočem rabiti vašo pripodobo, g. zupan — drugemu vajet iz roke vzel, noben še vendar do zdaj ni našel pravega pota.

Brezovec. Jaz sem sicer samo prost kmet, ali v takem primerljivejši si pomagam na poseben način!

Zupan. Kako neki? povejte!

Brezovec. Če se peljem kamo ali odkod, in me doleti taka tema, da ne vem, ktera steza je prava, pustim vajeti celo iz rok, in konji si naj iščejo pot sami, in na ta način sem se še vsikdar naj bolj vozil.

Iglič. Saprlot! meni se zdi Brezovec je federalist.

Brezovec. Kaj pa je federalist?

Iglič. Če si namreč mislite, da je vsak vaš konj en narod in vi rečete: Vsak narod naj gre po svoji poti, ktera se mu najboljše zdi, t. j., naj si dela sam za se postave, katere se mu najboljše zdijo za deželo, vsi narodi skupaj vendar naj imajo samo jednega najvišjega gospoda; če si to mislite, ste federalisti!

Brezovec. Glej, glej! zdaj sem jaz tudi nekaj, kar še, sam nisem vedel.

Iglič. Tako marsikteri nekaj postane in sam ne vé, kako in zakaj.

Zupan (Igliču). Jaz se ne zlagam celo z vašo priliko. Premislite, če vsak konj lahko gre, kamor se mu ljubi, lahko grejo celo narazno.

Brezovec. Oho! pri meni to ne morejo, jaz imam že vajeti tako pripravljene in vse tako osnovano, da ne morejo iti narazno.

Iglič. Glejte, gosp. zupan! in ravno take vajeti bi morala imeti federalistična ustava, če je ta le dobro napravljena, bo že vsak narod spoznal, da mora iti z drugimi narodi, če noče sam sebe pokončati, in če ravno neki konj po svoji naravi hitreje gre kakor drugi poleg njega, nič ne dene, če le vsi skupaj dobro voz naprej vlečejo.

Brezovec. Zakaj pa ti hlapci — hočem reči ministri — nočejo na ta način voziti?

Iglič. Ker niso zložni v tem, da je to pravi način pri nas. Eden misli da je bolje tako, drugi pa, da je boljše na drug način, in zato vlečejo vajeti enkrat sem, drugokrat tamo, in bati se je, da bodo tako dolgo sem ter tje vlačili, da konji zadnjič celo zdvijajo.

Brezovec. Tedaj pa je že slednji čas, da se tim hlapcem — ministrom — reče: Vi, ste čuli! vi ne veste kaj nejev voditi, stopite zato iz voza.

Iglič. To je ravno, kar se že dolgo govori po celi državi, odstopiti bo ena stranka morala, ne vé se še vendar ktera, ali ono in to se prav za prav pravi ministerska kriza.

Ljubomir (stopi v sobo). Dober dan dragi sosed!

Zupan. Dober dan g. učitelj, kaj Vas je k meni prineslo?

Ljubomir. Žalostna novica, katero sem ravno čital v vseh časnikih.

Iglič. Kaka žalostna novica?

Ljubomir. Da je namreč manjšina ministerska, t. j. oni ministri, ki so hoteli, da bi se s Slovani napravila sprava, odpuščeni.

Iglič. Mi smo tudi ravno govorili o ministerski krizi.

Ljubomir. Kriza je po tem takem pri koncu, in če se ne motim, ne na srečo države.

Brezovec. Kaj so morali oni odstopiti, ki so hoteli voziti po pravi poti?

Ljubomir. Žalibog, da je tako. To sem vam hotel povedati, zdaj pa se spet poslovim in grem dalje, ker nikjer nimam miru, ko sem zvedel to žalostno novico. Z Bogom!

Dopisi.

Iz Maribora. Tukajšna čitalnica je napravila 15. t. m. letos prvo besedo, pri kateri se je sošlo prav mnogo posebno mladih redoljubov. Govoril je gosp. Š. in sicer o pevski umetnosti sploh in o glasovitih pesnikih. Po govoru se je volil novi tajnik in eden odbornik, in vmes so se prepevale lepe pesmi, po volitvi je bil ples.

Naši srenjski očetje so imeli 13. t. m. sejo, pri kateri so najprej to važno stvar (?) rešili, da so poslali addresso do zbornice poslancev, da se naj močno držijo ustave. (Res prav važna stvar!) Važno je vendar res to, da se naj, ko naj hitrej zida novo poslopje za mestne šole, in sicer na novem Tapajnarjevem trgu. Ta šola nam je res že krvavo potrebna, in zato se je tudi sklenelo, da se še mora letos najmanj dozidati 18—19 sob.

Iz slov. bistriške okolice 12. pros. — (Starega leta stari kvas.) Ko sred adventa enkrat v slov. Bistrico pridem, vidim listonošo prav skrivnostno z veliko poljo iz hiše v hišo drobiti. Bodo pa zopet kaj modrega skubali, si mislim. In res. Nabirali so takrat denarno podporo za tako zvani že razporedni „Freidenkerkoncil“ v Neopoli. Opeharili so res nekoliko v teh zadevah nevednih meščanov za pol osemnajst gold., in jih poslali svojemu poslancu Zimmermann-u. Čudno pa je to, da si one za protiverske namene tako darežljive, ali bolje reči, sicer dobre duše, ki se pa prenašlo opehariti dajo, da si niso upali na polo razločno zapisati svojih imen, ampak so svojo blagosrečno darežljivost za mnogovrstne nezastopne črke in morske tace skrili. To je ali tolika sveta ponižnost, ali tolika moč prepričanja za svojo podpirano reč, ali pa moč tenke vesti. To so mi lepi ljudje to. Radi bi bili katoličani, pa se ne upajo, radi bi bili neverni liberalci, pa se tudi ne upajo. Kmetje, kako imenujete takovo živad? Tičmiš. Ne? Jih je le zdaj, ko jim je njih ljubljeneec iz Neopola za 17 in pol gold. sramote za odpustke prinesel, svojega darovanja kaj sram, še nise mčul. — Na Stefanovo je bil v Bistrici bokeljski punt v malem. Razloček je le ta, da ondi niso podložniki avstrijski vojščakom, svojim brambovcem nosove rezali, ampak brambovcem svojim varvancem meščanom. Popadli so se bili iz več ali menj nesnažnih uzrokov v neki zakotni krčmi husarji in topničarji prav krvavo klali se, da je bil strah. Krčmarja, ki je miril, so tako zdelali, da so ga komaj oživili. Eden husarjev, kateri so bili tepeni, je z razkldano glavo kmdlo v bolnišnici umrl, drugi ne vem. Kaj pa bi počeli brambovcem naši? Lep pisan čas imajo, z dobrim živčjem jih pa tako lepo preskrbuje njih varvancev krvavo žuljeva roka. Stojčča armada, stojčča kuga, lakota, dragina.

Neki „zidarski leerfantek“ je gosp. nemškega pridigarja v Bistrici, se mi zdi v „Marb. Ztg.“ zarad neke časniške pridige na št. Stefanovo zlo razglasil. Mislili so nekteri, da bo kaplann zarad tega tuge in žolca kar kar srce počilo, oni se pa tega še le prav srčno veselijo, kakor se moder zdravnik ves zadovoljen smehlja, kadar ga omočen bolnik zavoljo bridkega pa koristnega zdravila zmerja. Na kibanju se pozna, da je kadilo zdravo in pravo po domače. — Če mačku na rep stopiš, zacvili. Tako in enako kašlanje po židovskih časnikih naj bo sploh vsem duhovnikom le v tolažbo, kajti dandanes je eno najgotovših znamenj, da spolnujejo dolžnosti svojega poklica.

4. januarja so umrli župnik pri sv. Venceslu, g. Jožef Soler še le v 40. letu svoje starosti. Bog jim daj lahko. — Škoda, škoda za gospoda!

Politični ogled.

Ministerska kriza je tedaj končana in manjšina, t. j. ministri Taaffe, Berger in Potocki so od cesarja odpušeni; to se čita v vseh časnikih, in to je oglašil tudi predsednik državnega zbora v zboru, in ob enem tudi to, da je minister Plener dobil cesarjev rokopis, po katerem mu je naročeno sestaviti novo ministerstvo, po katerem je imenovan za začasnega predsednika ministerskega svetovallstva in za ministra deželne brambе. Na pogodbo s Slovani se tedaj zdaj celo ni misliti, temuč pričakovati je, da se bode proti njim še ostreje postopalo kakor do zdaj, ker to se je izreklo v spominici one ministerske stranke, ki še dalje ostane na krmilu. — Zgodilo se je to, kar smo mi rekli, da pričakujemo, ko smo prečitali prestolni govor cesarja. Strune, ki so že tako zlo napete, se bodo še dalje napenjale; harmonija v državi pa prihaja zmirom bolj zmotena in neprenesljiva. V zbornici poslancev se je 19. t. m. začela debata o adresi do cesarja.

V Ogerski se tudi zboruje, in ravno tako v Prusiji in Bavarski.

V Francoski so še zmirom veliki nemiri.

Iz Rima se nič posebnega ne čuje, ker cerkveni zbor je popolnoma skriven.

Turčin zdaj spet mirno puši tabak, kar se je z Egip-tovskim podkraljem spet spravilo.

Novičar.

(Minister v pokorivnici za pijance.) V Bostonu (v severni Ameriki) so ustanovili pokorivnico za pijance, ki se tamo pošiljajo, da bi se odvadili pijanstva. Med prvimi, ki so bili tje poslani, se nahajajo mnogi senatori, bogati trgovci, mnogo žensk in tudi eden minister. Pravi se, da se tamo ljudje dobro odvadijo pijančevanja. Bi tudi pri nas ne škodila taka pokorivnica!

(Tudi kmetje znajo dobro računati.) V Dunaj se napeljava vodotok iz zlo oddaljenih gor. Vodotok mora iti blizu dunajskega Novega mesta skoz mali vrtič nekega kmeta, na katerem stoji samo jeden jablan. Ta vrtič se mora kupiti in jablan podreti, ker vodotok drugega pota nima; kmet je zato bil pozvan k dunajskemu mestnemu poglavarstvu in poprašan, koliko hoče imeti za svoj majhen vrtič? „4000 gl.“ reče kmet in rajta tako: „Moja jablan rada rodi in prinese mnogo izvrstnih jabelk, ktere še le prodavam konec zime, ker se tako dolgo lahko hranijo, in tedaj dobim za nje 200 gld., in to da obresti, če samo rajtam 5 procentov od 4000 gld.“ Rajtal je dobro, ali bo vendar toliko dobil, je drugo vprašanje?

(Kaki ljudje skrbijo za javno varnost v Ogerski.) V veliki Kikindi je neki pošten popotnik postal samo zato sumljiv, ker je v krčmi pokazal, da ima precej denarja pri sebi. Ko je odšel, je krčmar to taki oglašil pri komisarju javne varnosti, ta pošlje svoje pandure za njim, ti ga dojdejo in mu vzamejo 400 gld., ter ga spet pustijo iti svojo pot, obropan popotnik je tožil, in pri preiskavi se je komisar prepričal, da so njegovi panduri roparji. V nekem drugem kraju so napadli pa neki tolovaji nekega gospodarja, in so začeli ropati po hiši; na krik in vik prebivalcev se začnejo zbirati sosedi, in pokazalo se je, da so bili le panduri ki so ropali, ker se je zbralo mnogo ljudi, so roparji pobegnili in odnesli,

kar so že imeli. In taki ljudje, ki so le roparji, varujejo ljudi roparjev! Prav ugodno življenje na Ogerskem.

(Tropman.) Še celo mlad človek, ki je pri Parizu umoril celo rodovino Kink-ovo (osem oseb) je spoznan za krivega od porotnikov, če ravno je vse tajil, ker priče so natanko dokazale, da je on morivec. Obsojen je na smrt. Ko je čul svojo razsodbo, se je smejal in se lepo zahvalil pred sodnijo. Strašen človek to!

(Blisk in grom po zimi.) Pri Oseku je na sveti dan pret. l. tako zlo dež šel, ko da bi vodo iz škafe vlival, in bila je tako strahovita burja, da se take še nikdo ne spominja; bliskalo pa se je in grmelo tako strahovito, kakor po najbolj vročem poletju; strela je udarila na mnogih krajih in telegrafične sohe je vihar skoro vse podrl.

Za Slomšekov spominek

se je spet dotičnemu denarničaru poslalo 18 gold., ktere je sporočil v ta namen ranjki g. Regula, župnik v Tinjah.

Razglas.

V zadnji sesiji deželnega zbora se ni bilo določilo, ktero posestvo v Mariboru ali mariborski okolici bi ugajalo za vinorejno učilnico, koja osnovati je bilo po deželnem zboru sklenjeno, marveč se je v deželnem odboru v 24. seji deželnega zbora zaukazalo, da v prihodnji sesiji o tej reči poroča. Zarad tega pozivlja deželni odbor vnovič posestnike, ki bi utegnili v najbliži okolici mariborski imeti posestvo, za vinorejno učilnico primerno, in ga niso bili do zdaj ponudili, da do 1. svečana (februarja) l. 1870 naznanijo deželnemu odboru, s kakimi pogoji bi bili pripravljeni prodati tako posestvo. Treba pa, da tudi povedo, koliko posestvo meri, kje je, kako je obdelano in kakova pohištva ima. Opomniti pa je tu, da bi bilo všeč posestvo, ki ima okoli 10 oralov vinograda, 3 orala za trtišče (za rožnjenišnico), 5 oralov za drevesnico in 6 oralov za izborno sadno drevje.

Štajerski deželni odbor.

V Gradcu 24. gradna meseca 1869.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaž-dinu		V Mariboru		V Celju		V Ptaju	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	—	4	50	5	—	4	30
Rži	2	70	2	85	3	40	2	70
Ječmena	2	80	0	00	3	55	0	—
Ovsa	1	86	1	90	2	10	2	—
Turšice (koruze) vagan	2	45	2	85	2	70	2	50
Ajde	2	40	2	65	2	85	2	40
Prosa	2	60	2	80	3	35	2	70
Krompirja	1	20	1	—	1	20	1	—
Govedine funt	—	19	—	25	—	24	—	25
Teletnine	—	22	—	26	—	26	—	26
Svinjetine črsteve funt	—	26	—	26	—	26	—	26
Drv 36" trdič seženj (Klafter)	10	—	10	50	9	—	12	—
" 18" "	—	—	5	85	0	00	—	—
" 36" mehkih "	4	—	0	00	6	70	9	—
" 18" "	—	—	0	00	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	55	—	60
" mehkega "	—	60	—	50	—	50	—	50
Sena cent	1	90	1	50	1	25	1	50
Slame cent v šopah	1	40	1	—	0	80	1	—
" za steljo	1	10	0	80	0	75	—	80
Slanine (špeha) cent	42	—	27	00	32	—	27	—
Jajec pet za	—	10	—	10	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 80 kr. a. v.

Ažijo srebra 120.45.

Narodno drž. posojilo 70.25.

Loterijske srečke.

V Gradcu 15. januarja 1870: 40 55 45 37 47

Prihodno srečkanje je 29. januarja 1870.

Vsak gosp. naročnik, ki se bode zdaj oglašil, še dobi vse liste tega tečaja „Sl. Gospodarja.“